

NATIONAL AND
INTERNATIONAL
SRIPATUM
UNIVERSITY
CONFERENCE
2022

27
OCTOBER

The 17th National and The 7th International
Sripatum University Conference :

SPUCON2022

หนังสือประมวลบทความ

PROCEEDINGS

การประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 17
และการประชุมวิชาการระดับนานาชาติ ครั้งที่ 7
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

เรื่อง การวิจัยและนวัตกรรมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความ

งานประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 17 และงานประชุมวิชาการระดับนานาชาติ ครั้งที่ 7

มหาวิทยาลัยศรีปทุม ออนไลน์ ประจำปี 2565

ศาสตราจารย์ ดร.โกสุม จันทร์ศิริ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ศาสตราจารย์ ดร.นวล เหล่าศิริพจน์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
ศาสตราจารย์ ดร.ปรินทร์ ชัยวิสุทธิทางกูร	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ศาสตราจารย์ ดร.ไพบุลย์ ปัญญาอะโป	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย ขวามะประภาษ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศาสตราจารย์ ดร.สนอง เอกสิทธิ์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.จำเนียร จวงตระกูล	Far East University, South Korea
รองศาสตราจารย์ ดร.กัณฑ์ทัตย์ คลังพหล	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์ ดร.กานดา ว่องไวเลิศ	มหาวิทยาลัยรังสิต
รองศาสตราจารย์ ดร.เกิรติ ชยะกุลศิริ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
รองศาสตราจารย์ ดร.ขนิษฐา ชัยรัตนาวรรณ	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
รองศาสตราจารย์ ดร.จรัสดาว อินทรทัศน์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
รองศาสตราจารย์ ดร.จันทนา วัฒนกาญจนะ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา วิบูลย์ศิริกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา สายทองคำ	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
รองศาสตราจารย์ ดร.ชญานิษฐ์ โคโนะ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์ ดร.ชนกกรณ์ กุณฑลบุตร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
รองศาสตราจารย์ ดร.ชลธิศ คาราวงษ์	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
รองศาสตราจารย์ ดร.ชุติมา ธรรมรักษา	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชาติ พ่วงสมจิตร	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยศ ไพบูลย์ศิริธรรม	มหาวิทยาลัยศิลปากร
รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ชัย วิวัฒนาช่าง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
รองศาสตราจารย์ ดร.ดุสิต อธิวัฒน์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รองศาสตราจารย์ ดร.ทศนัย ชุ่มวัฒนะ	มหาวิทยาลัยรังสิต
รองศาสตราจารย์ ดร.เทพฤทธิ์ บัณฑิตวัฒนวงศ์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ธันยวัฒน์ รัตนศักดิ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร.บัญญัติ ศิริชนาวงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
รองศาสตราจารย์ ดร.ประพนธ์ เจียรกุล	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รองศาสตราจารย์ ดร.ปรียานุช อภิณัฐโยภาส	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยากร หวังมหาพร	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
รองศาสตราจารย์ ดร.พูลพงศ์ สุขสว่าง	มหาวิทยาลัยบูรพา

รองศาสตราจารย์ ดร.ภัทราวดี มากมี
 รองศาสตราจารย์ ดร.ยุวณัฐ ภูลาตี
 รองศาสตราจารย์ ดร.เขวนารถ พันธุ์เพ็ง
 รองศาสตราจารย์ ดร.โยธิน แสงดี
 รองศาสตราจารย์ ดร.เรณา พงษ์เรืองพันธ์
 รองศาสตราจารย์ ดร.วรภัทร ลั่นทินวงศ์
 รองศาสตราจารย์ ดร.สกันธ์ ภู่งามดี
 รองศาสตราจารย์ ดร.สวิตร พงศ์วัชร
 รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิต คุนธนกุลวงศ์
 รองศาสตราจารย์ ดร.สุณีย์ เหมะประสิทธิ์
 รองศาสตราจารย์ ดร.สุบิน ยุธะรัช
 รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ นิเมะสังคันทน์
 รองศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช วานิชชินชัย
 รองศาสตราจารย์ ดร.อศวิน แสงพิกุล
 รองศาสตราจารย์ ชารี มณีสรี
 รองศาสตราจารย์ นพ.ปิยะ รุจกิจยานนท์
 รองศาสตราจารย์ ปัทมา โกเมนทร์จรัส
 รองศาสตราจารย์ พ.ด.อ.หญิง ดร.ทิฆัมพร เกษโกมล
 รองศาสตราจารย์ รุ่งฤดี แผลงศร
 รองศาสตราจารย์ สดภาพร ชาดากม
 รองศาสตราจารย์ เอกธิดา เสริมทอง
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพัชร กอประเสริฐ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลวรรณ อยู่วัฒนะ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัณยรัตน์ ศรีวิสุทธิกุล
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยารัตน์ วีระชนชัยกุล
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา มีศิลปวิภักย์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงไกร สัจจะหลัทย
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญนรี กล้าปราบใจ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ โปณะทอง
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจษฎา ความคั่นเคย
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรรัตน์ ไทระไวศยะ
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา ปาปัดดา
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชโลธร ธรรมแท้
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ช้องนาง วิฑูรานุพงษ์
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชฎ อัมพรายน
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โชติมา โชติกเสถียร

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 มหาวิทยาลัยนครพนม
 มหาวิทยาลัยศรีปทุม
 มหาวิทยาลัยมหิดล
 มหาวิทยาลัยบูรพา
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยชินวัตร
 มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 มหาวิทยาลัยศรีปทุม
 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
 มหาวิทยาลัยมหิดล
 มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
 มหาวิทยาลัยบูรพา
 โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า
 มหาวิทยาลัยศรีปทุม
 วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 มหาวิทยาลัยศรีปทุม
 มหาวิทยาลัยศรีปทุม
 มหาวิทยาลัยศรีปทุม
 มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
 มหาวิทยาลัยศรีปทุม
 มหาวิทยาลัยศรีปทุม
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สีนจัญญศักดิ์	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณคุณ ธรณินิธิญาณ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพันธ์ เผ่าพันธ์	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนา สุขวารี	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรรมศักดิ์ เสนามิตร	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิพัทธ์ จงสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิตติ อินทมาโน	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาวรรณ ตระกูลเกษมสุข	สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ สิทธิจิรพัฒน์	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิ่นณวิช ทักทิมล	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ คุณปลื้ม	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงษ์เทพ หาญพัฒนากิจ	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวรรณ นันทแพศย์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัทริยา เห็นกลาง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพจิตร ผาวัน	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพบูลย์ สุขวิจิตร บาร์	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยาสุมาสา โมริ	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐสภา แก่นแก้ว	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนายุทธ์ แสนเงิน	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรษัญ คุรุจิต	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรภรณ์ ไทยมา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสวัตต์ สุกัญญามณี	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชากร เฮงศรีวัช	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวิญญ์ เลิศไทยตระกูล	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร นาคทอง	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิธร วชิรปัญญาพงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติ กรวยสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สาระพัค	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมฤทัย ทะสดวง	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิตางค์ พิสัยหล้า	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิรินธร สีนจินดาวงศ์	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงศ์ บุญผดุง	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธินี มงคล	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.หทัยพันธ์ สุนทรพิพิธ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อดิเทพ แจ้ดนาลาว	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุพงศ์ อวิรุทธา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรา ศิริวัฒน์	มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณ อิ่มสมบัติ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังกูร ลาภเนศ	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชลี ชยานุวัชร	มหาวิทยาลัยรังสิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุทัยรัตน์ เมืองแสน	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กนกวรรณ อุสันโน	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิ่งแก้ว พรอภิกษสกุล	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธนภัทร พรหมวัฒน์ภักดี	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นฤดล จิตสกุล	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นันททอง ทองใบ	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปรียา สุภวงศ์	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เพ็ญจิ จันทร์สา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พรพรรณ สวัสดิสิงห์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พศวีร์ ศรีโหมด	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รongเอก วรรณพฤษย์	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรากร ไข่เทียมวงศ์	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันวิสา ค่วนตระกูลศิลป์	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุภาวดี สะมะณี	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรณิษฐ์ แสงทองสุข	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรรถกร สัตยพานิชย์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อำนาจ วังจัน	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ดร.กฤษดา เชียรวัฒน์สุข	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ดร.เกียรติศักดิ์ สกุลพันธ์	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ดร.ฉัตรชัย รากา	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ดร.จิตพงษ์ อัยสานนท์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ดร.เชษฐภักฏ ปญญวัชรวงศ์	วิทยาลัยเซาท์อีสต์บางกอก
ดร.ณัฏฐภัทรศญา เศรษฐโชติสมบัติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ดร.ปฏิพัทธ์ ต้นมิ่ง	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
ดร.ปณต อัสวชัย	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ดร.ประกอบ ชาติภักต์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ดร.พงษ์เทพ ภูเดช	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
ดร.พัชรมน รักชลเดช	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ดร.พีร วงศ์อุปราช	มหาวิทยาลัยบูรพา
ดร.มนต์ชัย สุระรัตน์ชัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ดร.มุกดาฉาย แสนเมือง	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ดร.รมิดา คงเขตนนิช	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

ดร.รังสิริศม์ วงศ์อุปราช
ดร.วรสรวง ดวงจินดา
ดร.วิษะ อุนยะวงษ์
ดร.ศศิวิมล ว่องวิไล
ดร.ศิริระ สัตยไพศาล
ดร.สมร สุทธิปิยภัทร
ดร.สุกนธ์ทิพย์ สุภาจันทร์
ดร.สุชาญจุติ กิ่งแก้ว
ดร.สุพรรณิ สมานญาติ
ดร.สุริย์ฉาย พลวัน
ดร.สุวัฒน์ จรรย์ยาพูน
นาวาอากาศเอก วิพล สุขวิสัย

มหาวิทยาลัยบูรพา
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
โรงเรียนเตรียมทหาร

สารบัญบทความ (ต่อ)

หน้า

แรงจูงใจที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน บริษัท เพาเวอร์เอ็น จำกัด ณัฐพัชร การสมเพียร, นฤมล สุ่นสวัสดิ์, นัทธหทัย อีอนอก, มหาวิทยาลัยธนบุรี.....	1310
คุณภาพการให้บริการกำจัดปลวกแก่ลูกค้า ในสถานการณ์โควิด-19 ของพนักงานบริษัททิงส์ เซอร์วิส เซ็นเตอร์ นงนภัส ปัญญาธิง, พงษ์ศักดิ์ เพชรสถิตย์, วรรณวิภา ไตลังคะ, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.....	1320
กลุ่มย่อยที่ 6: การบัญชี การเงิน เศรษฐศาสตร์	
ความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่มธุรกิจด้านอุปโภคบริโภค อุพพันธ์ ทวีผล, มัทธิตา กรงเด็น, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.....	1331
ความสัมพันธ์ของอัตราส่วนทางการเงินต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย : กลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร พรรณทิพย์ อย่างกลิ่น, สุวรรณี รุ่งจตุรงค์, ดวงใจ จิวแหลม, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.....	1342
ผลของอัตราส่วนทางการเงินที่มีต่ออัตราส่วนมูลค่าตลาดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: กลุ่มเทคโนโลยี รองเอก วรรณพุกภัย, จิตรลดา วิวัฒน์เจริญวงศ์, สุรีย์ โขษกรนัญ, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.....	1352
ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนทางการเงินกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี สรวิชัย แหนใส, สุรีย์ โขษกรนัญ, คารณิ เอื้อชนะจิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.....	1362
ปัจจัยที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (SET100) กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ หมวดการท่องเที่ยวและสันทนาการ กิตติยา จิตต์อาจหาญ, ชมนาค อรุณฉาย, สุรีย์ โขษกรนัญ, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.....	1372
ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สุวรรณี รุ่งจตุรงค์, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.....	1383
การวิเคราะห์ต้นทุนผลตอบแทนการผลิตข้าว โดยการใช้ปุ๋ยสั่งตัดของเกษตรกร ในตำบลโคโค อำเภอมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ชญานิศ รุ่งเรือง, จักรกฤษณ์ พจนศิลป์, ศานิต แก้วเย็น, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.....	1393
การประมาณค่าอัตราณณะของผู้สูงอายุไทยโดยใช้ตัวแบบกอมเพทิซ และตัวแบบคานนิสโต ปานิสร่า แยมสุข, สุวณิ สุรเสียงสังข์, ปุณณทวิกา นาคา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	1403
การพัฒนากระบวนการของบริษัผลิขวดน้ำดื่มพลาสติกแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรสาคร ฐานิดา บริบูรณ์, อรสา อร่ามรัตน์, มหาวิทยาลัยธนบุรี.....	1414
ระดับการกำกับดูแลกิจการและความสามารถในการทำกำไรที่มีผลต่อมูลค่าทางการตลาดของบริษัทกลุ่มอุตสาหกรรม อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เบญจพร โมกะเวส, ภูติท ไชยผล, สุรีย์ โขษกรนัญ, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.....	1423
ปัจจัยที่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ของกลุ่มธุรกิจการเงินที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ณัฐชญา หอมกลิ่น, ธนภณ วิมูลอาจ, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.....	1434
การประเมินผลสำเร็จโครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ในพื้นที่ปลูกทุเรียนจังหวัดตราด น้ำทิพย์ รัศมีรมชัย, กัมปนาท วิจิตรศรีภม, สุวรรณา ประณีตดวงกุล, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.....	1444

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

FACTORS AFFECTING THE AUDITING EFFICIENCY OF THE CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS IN BANGKOK AND METROPOLITAN REGION

สุวรรณี รุ่งจตุรงค์

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

E-mail: suwannee.ru@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษา เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลกระทบของจรรยาบรรณที่มีต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 2) เพื่อศึกษาผลกระทบของประสบการณ์ที่มีต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 312 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต, เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ABSTRACT

A study of factors affecting the efficiency of auditing of certified public accountants in Bangkok and metropolitan region aims 1) to study the impact of the code of ethics on efficiency of the auditor's audit work in the Bangkok and metropolitan region; 2) to study the impact of experience on performance of the audit. accounts of Certified Public Accountants in Bangkok and metropolitan region. There was a sample group of 312 CPA in the Bangkok and metropolitan region. The instruments used in the study were questionnaire, The data analysis used multiple regression analysis.

The results of the study revealed that the Certified Public Accountant's experience and code of ethics affects the audit learning and technical performance of duties were statistically significant at 0.01 and 0.05 levels.

Keywords: Efficiency, Certified Public Accountant, Bangkok Metropolitan Region

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

การสอบบัญชีเป็นวิชาชีพและมีบทบาทสำคัญกับธุรกิจต่างๆ ทุกธุรกิจ ผู้สอบบัญชีมีหน้าที่ในการตรวจสอบงบการเงินตามมาตรฐานสอบบัญชี เพื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินว่างบการเงินที่บริษัทได้จัดทำขึ้นนั้น มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรฐานรายงานทางการเงินหรือไม่ ซึ่งการแต่งตั้งผู้สอบบัญชียังจะต้องได้รับการแต่งตั้งจากผู้ถือหุ้นและผู้สอบบัญชีที่ได้รับการแต่งตั้งจะต้องเป็นบุคคลภายนอก ไม่ใช่บุคคลภายในบริษัท จึงจะสามารถดำเนินการตรวจสอบบัญชีได้ การตรวจสอบบัญชีจะต้องใช้เทคนิคต่างๆ ในการตรวจสอบบัญชี เพื่อให้ได้หลักฐานที่สมบูรณ์เพียงพอ สำหรับการตรวจสอบเพื่อจะนำไปใช้ในการแสดงความคิดเห็นในรายงานของผู้สอบบัญชี การปฏิบัติงานด้านการสอบบัญชีจะต้องทำด้วยความเป็นอิสระไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลใดๆ และเพื่อให้ผู้สอบบัญชีมีคุณภาพดั่งนั้น สภาวิชาชีพบัญชีจึงได้กำหนดมาตรฐานการสอบบัญชีและมรรยาทของผู้สอบบัญชีไว้เป็นบรรทัดฐานให้ผู้สอบบัญชีจะต้องถือปฏิบัติ ซึ่งผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องมีคุณสมบัติที่เกี่ยวข้อง 3 ประการ คือ ความประหยัด (Economy) ประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) หรือที่เรียกว่า “3Es” อันได้แก่ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต้องมีความรู้ด้านมาตรฐานการสอบบัญชี มีประสบการณ์ในด้านการวางระบบบัญชี การปฏิบัติงานสอบบัญชี และการให้คำปรึกษาด้านการบัญชี เพื่อที่ผู้ใช้งบการเงินเกิดความมั่นใจในการที่จะนำรายงานทางการเงินที่มีคุณภาพไปใช้ในการบริหารงาน การควบคุม การวางแผน การตัดสินใจและการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงผู้บริหารสามารถนำผลการดำเนินงานที่ได้รับการตรวจสอบที่มีความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความสมบูรณ์และได้มาตรฐานไปใช้เพื่อพัฒนาองค์กรต่อไป จะเห็นได้ว่าคุณภาพการสอบบัญชีที่ถูกต้องตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะช่วยสะท้อนผลการดำเนินงานขององค์กรที่มีการกำกับดูแลเป็นอย่างดี รายงานทางการเงินที่มีประสิทธิภาพจะทำให้ผู้ใช้งบการเงินทั้งภายในและภายนอก ทั้งทางตรงและทางอ้อม และผู้มีส่วนได้เสียในรายงานทางการเงิน ได้แก่ นักลงทุน ลูกค้า รัฐบาล สาธารณชน ฯลฯ สามารถนำมูลทางการเงินไปใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ (ชูศักดิ์ เพชรกระจ่าง, 2559)

ประสิทธิภาพการสอบบัญชีของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีบทบาทสำคัญ หากผู้สอบบัญชีทำงานบกพร่องไม่ได้ใช้ความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญอย่างเต็มที่หรือละเลยต่อข้อผิดพลาดที่ตรวจพบส่งผลให้งบการเงินที่ตรวจสอบมีข้อผิดพลาดได้ ดังนั้นผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับจรรยาบรรณผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตส่งผลต่อประสิทธิภาพของการสอบบัญชีด้านการเรียนรู้และด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของจรรยาบรรณที่มีต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของประสบการณ์ที่มีต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี ในฐานะที่สภาวิชาชีพบัญชี เป็นหน่วยงานกำกับดูแลที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพบัญชี และยังเป็นสมาชิกของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (International Federation of Accountants - IFAC) จึงต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2546 คณะกรรมการการศึกษาของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (IFAC Education Committee) ได้อนุมัติ “มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี” (International Education Standards for Professional Accountants - IESs) โดยจุดมุ่งหมายของมาตรฐานฉบับนี้คือ การทำให้มั่นใจได้ว่าบุคคลพร้อมที่จะมีความรู้และความสามารถด้านต่างๆ อย่างเหมาะสมในการทำหน้าที่ในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี และ เพื่อใช้เป็นแนวทางตรวจสอบความรู้และความสามารถทางวิชาชีพของนักบัญชีว่ามีเพียงพอตามที่กำหนดไว้หรือไม่ ความรู้และความสามารถเป็นส่วนหนึ่งของขีดความสามารถที่ต้องมีในผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเพื่อแสดงถึงสมรรถนะของตน ขีดความสามารถเหล่านี้ประกอบด้วย ความรู้และความสามารถ ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณและทัศนคติ ขีดความสามารถเหล่านี้ เป็นเรื่องบ่งชี้ถึงศักยภาพที่สามารถนำไปใช้ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันได้สิ่งสำคัญ คือ ทำให้แน่ใจได้ว่าโปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชีได้รวมการพัฒนาของความรู้และความสามารถ ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณ และทัศนคติ ไว้แล้ว

จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปี 2561 ได้อธิบายถึงหลักการพื้นฐานที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามทั้งหมด 6 หลักการ ประกอบด้วย

1. ความซื่อสัตย์สุจริต ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตนอย่างตรงไปตรงมาทางวิชาชีพและทางธุรกิจ นำเสนอรายงานตรงกับข้อเท็จจริงที่ได้จากการปฏิบัติงาน
2. ความเที่ยงธรรมและความเป็นอิสระ ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจะต้องไม่ยอมให้อคติหรืออิทธิพลใดๆ มาอยู่เหนือการใช้ดุลยพินิจในการที่จะปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ
3. ความรู้ ความสามารถ ความเอาใจใส่ และการรักษามาตรฐานในการปฏิบัติงานในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเป็นผู้ทำบัญชีหรือผู้สอบบัญชีจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามความรู้ความสามารถ ความชำนาญทางวิชาชีพ ความรอบคอบเอาใจใส่ และปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ
4. การรักษาความลับ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจะต้องรักษาความลับของลูกค้าทั้งก่อนรับงาน ระหว่างปฏิบัติงานและหลังการรับงานเรียบร้อย โดยไม่เปิดเผยข้อมูลลูกค้าโดยไม่ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจหรือไม่นำข้อมูลไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลที่สาม
5. พฤติกรรมทางวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องและหลีกเลี่ยงการกระทำที่จะทำให้เกิดความเสื่อมเสียต่อความน่าเชื่อถือของวิชาชีพบัญชีรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้อง
6. ความโปร่งใส ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ ตามมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดและไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงที่เป็นสาระสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อ

การตัดสินใจของผู้ใช้เงินได้ การละเว้นไม่แสดงหรือแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริงที่เป็นสาระสำคัญ จะถือว่าเป็นการผิดจรรยาบรรณในเรื่องความโปร่งใส

กรณีที่จะถือเป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณอันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี มีดังต่อไปนี้

(1) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชีตามข้อบังคับนี้ และเป็นการกระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

(2) เกยตุงลงโทษโดยคำสั่งถึงที่สุดเนื่องจากประพฤติผิดจรรยาบรรณตามมาตรา 49 แห่ง พ.ร.บ.วิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 แต่ยังไม่ประพฤติซ้ำ หรือ ไม่หลบจำ หรือ ไม่มีความเกรงกลัวต่อการประพฤติผิดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพบัญชี

(3) กระทำความผิดในการประกอบวิชาชีพบัญชีตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 269 โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(4) กรณีอื่นที่คณะกรรมการจรรยาบรรณเห็นว่าเป็นการประพฤติผิดจรรยาบรรณอันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี

ผู้สอบบัญชีต้องปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานที่สำคัญ สิ่งหนึ่งก็คือจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพที่กำหนดโดยสมาคมผู้ประกอบวิชาชีพหรือโดยหน่วยงานกำกับดูแลตามกฎหมายในประเทศไทย พบว่า ทักษะในการปฏิบัติงานตรวจสอบและจรรยาบรรณจะทำให้ผู้สอบบัญชีเป็นที่เชื่อถือแก่ผู้ใช้งบการเงินในการปฏิบัติงานตรวจสอบมีผลกระทบเชิงบวกต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย (นวพร ชูเปี้ยเต็ง และจิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์ 2559) ดังนั้น ผู้สอบบัญชีควรให้ความสำคัญต่อจรรยาบรรณทางวิชาชีพ เพื่อให้ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างให้งบการเงินที่ตรวจสอบมีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ อันจะนำไปสู่การสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ใช้งบการเงิน (รัตติยา วงศรีลา และจิรพงษ์ จันทรงาม, 2560)

ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ผู้สอบบัญชีต้องเป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเริ่มจากการเป็นผู้ช่วยผู้สอบบัญชีในสำนักงานสอบบัญชี หรือผู้สอบบัญชีอิสระและค่อยๆ เก็บเกี่ยวความรู้และประสบการณ์เข้าทดสอบความรู้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (CPA) โดยผู้ที่จะเป็น CPA ได้นั้นจะต้องสะสมประสบการณ์การทำงานมาแล้วตามระยะเวลาที่สภาวิชาชีพฯ กำหนด ซึ่งการเป็นผู้สอบบัญชานั้นต้องอาศัยความน่าเชื่อถือและความซื่อสัตย์สุจริตเป็นอย่างมาก ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีประสบการณ์ในด้านของการวางระบบบัญชี การให้คำปรึกษาด้านบัญชีจะมีผลการปฏิบัติงานและขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน รวมถึงมีการรวบรวมหลักฐานในการสอบบัญชีอย่างเป็นระบบ สามารถประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานและให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการหรือเจ้าของบริษัทได้เป็นอย่างดี (Cahan และ Sun, 2015) รวมไปถึงประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีจะช่วยเพิ่มทักษะในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี และสามารถแก้ไขปัญหาหรือประเด็นสำคัญในการวางระบบบัญชีของบริษัทได้เป็นอย่างดี ช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่รายงานทางการเงินได้ (Berberich, 2005)

ประสิทธิภาพการสอบบัญชี

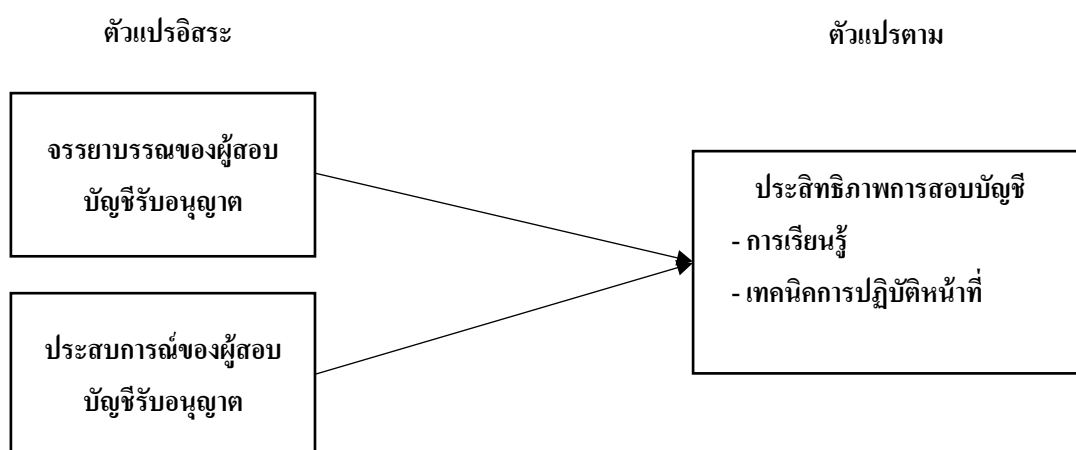
DeFond & Zhang (2014) และ Habib และคณะ (2014) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการสอบบัญชานั้นเป็นเรื่องของการตรวจสอบคุณภาพรายงานทางการเงิน โดยอ้างอิงจากกฎระเบียบที่สำคัญเพื่อที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่นักลงทุนและผู้ถือหุ้น โดยที่ผู้ที่มีส่วนได้เสียเหล่านั้นจะสามารถจัดสรรทรัพยากรในการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เนื่องจากรายงานทางการเงินต้องได้รับการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและประสิทธิภาพการสอบบัญชีนั้นจะวัดจากความถูกต้องของรายงานทางการเงินและความน่าเชื่อถือที่มีต่อสาธารณชนจนนำไปสู่การตัดสินใจลงทุนโดยพิจารณาจากงบการเงินที่มีประสิทธิภาพนั่นเอง

Berberich (2005) ศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการสอบทานบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีประสบการณ์ในการพัฒนาธุรกิจให้มีความยั่งยืน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีในด้านของการปฏิบัติงานสอบบัญชี ช่วยเพิ่มทักษะในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสามารถแก้ไขปัญหาหรือประเด็นสำคัญในการวางระบบบัญชีของบริษัทได้เป็นอย่างดีและจะส่งผลเป็นไปตามมาตรฐานในการสอบบัญชีรวมถึงช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่รายงานทางการเงินได้ และยังพบเพิ่มเติมอีกว่าผู้สอบบัญชีที่เข้ารับการฝึกอบรมต่อเนื่องและมีประสบการณ์ในการให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานต่างๆ จะสามารถแสดงความเห็นที่ช่วยลดความเสี่ยงทางการเงินให้แก่บริษัทอีกด้วย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” จึงทำให้ได้กรอบแนวคิดการทำวิจัยดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

3.3 สมมุติฐานการวิจัย

สมมุติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีด้านการเรียนรู้

สมมุติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีด้านการเรียนรู้

สมมุติฐานข้อที่ 3 ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่

สมมุติฐานข้อที่ 4 ปัจจัยด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่

วิธีดำเนินการวิจัย

แบบแผนการวิจัย

รูปแบบการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Study)

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร (Population) และกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) คือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำนวน 312 คน (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2563)

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบตัวเลือก โดยครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ การศึกษา รายได้ ประสบการณ์การสอบบัญชี สำนักงานสอบบัญชี ประสบการณ์การทำงานในด้านอื่นๆ และการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสอบบัญชี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้าน การเรียนรู้ และเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Likert Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นคำถามปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaires) ทั้งปลายปิด และปลายเปิด โดยมีวิธีการและขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. จัดเตรียมแบบสอบถามและทำการจัดส่งแบบสอบถามทางออนไลน์ หรือ Email (Mailed Questionnaire) ให้แก่ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 340 ราย

2. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการวิเคราะห์และ สังเคราะห์ข้อมูล สรุปเป็นแนวทางเบื้องต้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามที่ได้มาทำการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลและนำมาดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การลงรหัส (Coding) โดยนำแบบสอบถามมาลงรหัสตามที่ได้กำหนดรหัสไว้ล่วงหน้า สำหรับแบบสอบถามที่เป็นแบบสอบถามปลายปิด (Closed-ended) ส่วนแบบสอบถามที่เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Opened-ended) จะนำมาทำการจัดกลุ่มคำตอบที่ได้เพื่อเขียนรายงานวิจัย

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทำการวิเคราะห์ว่าตัวแปรอิสระกลุ่มใดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้มากกว่า และตัวแปรอิสระ

ตัวใดมีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ทางสถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage)

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.3 การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามจะวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติอนุมานในการวิจัยครั้งนี้ จะใช้ Multiple Regression เพื่อหาความแตกต่างระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามและหาความสัมพันธ์ (Pearson correlation) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95%

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ผลการถดถอยเชิงพหุคูณ เพื่อทดสอบสมมติฐานของงานวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีรายละเอียดดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีด้านการเรียนรู้ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.046 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ 0.066 และ ค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 1.349 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.038 ซึ่งน้อยกว่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.038 < 0.05$) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 1

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีด้านการเรียนรู้ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.090 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ 0.105 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 2.151 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.032 ซึ่งน้อยกว่า ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.032 < 0.05$) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานงานวิจัยที่ 2

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.002 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ 0.003 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 1.193 โดยมีระดับ นัยสำคัญของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.040 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig.} = 0.040 < 0.05$) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้นจึงสนับสนุน สมมติฐานงานวิจัยที่ 3

สมมติฐานที่ 4 ปัจจัยด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชีด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ Unstandardized Coefficients) เท่ากับ 0.060 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ Standardized Coefficients) เท่ากับ 0.068 และ

ค่าสถิติทดสอบ เท่ากับ 4.105 โดยมีระดับนัยสำคัญ ของสถิติทดสอบ Sig เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($\text{Sig.} = 0.000 < 0.01$) แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านประสบการณ์ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมุติฐานงานวิจัยที่ 4

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยได้นำผลงาน วิจัย เอกสาร และบทความ มาประกอบการอภิปรายผลการวิจัย เพื่อให้ผลการวิจัยมีคุณค่าและเป็นประโยชน์ ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

ปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ฉัตรอมร แยมเจริญ (2558) พบว่า จริยธรรมด้าน การมีมนุษยสัมพันธ์ในด้านการเสียสละและแบ่งปัน ด้านการประพฤติตนตามกฎหมาย และหน้าที่อันพึงกระทำ และด้านความคิดเห็นและการใช้ดุลยพินิจมีผลกระทบเชิงบวกกับประสิทธิภาพการทำงาน และสอดคล้องกับการศึกษาของ มั่นทนา แก้วดวงเล็ก และคณะ (2560) ที่กล่าวว่า จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะนักบัญชี ถือเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญขององค์กร ในการนำเสนอข้อมูลทางการเงินอย่างเป็นอิสระ และเที่ยงธรรม ซึ่งเป็นความรับผิดชอบต่อลูกค้า และผลประโยชน์โดยรวมของสาธารณชน เป็นผลให้นักบัญชีต้องยึด มั่นต่อจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด ซึ่งบุคคลและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและตระหนักถึงการสร้างความรู้และความเข้าใจในจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพให้กับนักบัญชี เพื่อนำไปปฏิบัติได้จริงในการประกอบวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ทศนีย์ วีรปริชาชัย (2555) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ตาม จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจในลักษณะงานที่ปฏิบัติและสถานการณ์ในการปฏิบัติงาน มีผลต่อพฤติกรรมของนักบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ตาม จรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ ความมั่นคงในงานที่ปฏิบัติ ค่าตอบแทนที่ได้รับการปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระบนพื้นฐานหลักการทางวิชาชีพบัญชี การส่งเสริมการปฏิบัติงานจากองค์กรที่ตนสังกัดให้มีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส และให้ความสำคัญกับงานด้านบัญชี โดยถือเป็นหัวใจสำคัญขององค์กร และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ตาม จรรยาบรรณ วิชาชีพบัญชี คือ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ความพึงพอใจในความมั่นคงในหน้าที่การงาน ความพึงพอใจในค่าตอบแทนที่ได้รับ มีความเป็นธรรม งานที่ปฏิบัติสามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ผู้บริหารระดับสูงเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจร่วมกับนักบัญชี งานที่ปฏิบัติงานได้รับการสนับสนุนให้ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส เป็นอิสระ และเที่ยงธรรมทั้งทางด้านความคิด การตัดสินใจ และแนวทางการปฏิบัติ อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของ นิตยา วงศ์กันันท์วัฒนา และคณะ (2548) พบว่า ปัจจัยจริยธรรมส่วนบุคคล ปัจจัยสภาพแวดล้อม และปัจจัยความเป็นอิสระ ส่งผลต่อจริยธรรมของวิชาชีพสอบบัญชี ซึ่งอธิบายได้ว่า ผู้สอบบัญชีมีประสบการณ์และ สภาพแวดล้อมของการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันออกไปส่งผลให้เกณฑ์การตัดสินใจทางจริยธรรมของ ผู้สอบบัญชีมีหลายเกณฑ์ เนื่องจากผู้สอบบัญชีจะใช้ความรู้สึกและสภาพแวดล้อมของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจทางจริยธรรม นอกจากนี้เมื่อทดสอบความแตกต่างทางจริยธรรมของ ผู้สอบบัญชีอิสระและผู้สอบบัญชีที่สังกัดสำนักงาน พบว่าประเภทของผู้สอบบัญชีที่แตกต่างกันมีจริยธรรมส่วนบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปัจจัยด้านประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีผลต่อประสิทธิภาพการสอบบัญชี ด้านการเรียนรู้ด้านเทคนิคการปฏิบัติหน้าที่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Cahana และ Sun (2015) พบว่า ผู้สอบบัญชีที่มีประสิทธิภาพด้านการวางระบบบัญชี จะมีผลการปฏิบัติงานและขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน รวมถึงมีการรวบรวมหลักฐานในการสอบบัญชีอย่างเป็นระบบ และยังสามารถช่วยในเรื่องของการลดความเสี่ยงทางการเงิน นอกจากนี้ ยังพบอีกว่าผู้สอบบัญชีที่มีประสิทธิภาพด้านการให้คำปรึกษาด้านบัญชียังสามารถประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานและให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการหรือเจ้าของบริษัทและบอกรายละเอียดเกี่ยวกับเงื่อนไขด้านเวลาและขอบเขตซึ่งเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่มีประสิทธิภาพได้เป็นอย่างดี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Berberich, (2005) พบว่า ประสิทธิภาพของผู้สอบบัญชีจะช่วยเพิ่มทักษะในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี และสามารถแก้ไขปัญหาหรือประเด็นสำคัญในด้านการวางระบบบัญชี ของบริษัทได้เป็นอย่างดี ช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่รายงานทางการเงินได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ปัจจัยที่ส่งต่อประสิทธิภาพของงานสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลช่วยสนับสนุนทฤษฎีสองปัจจัย โดยทฤษฎีสองปัจจัยมีมุมมองว่าการจะปฏิบัติตาม จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ต้องมีแรงจูงใจหรือสิ่งกระตุ้นใน การปฏิบัติงาน เช่น การได้ค่าตอบแทนและสวัสดิการที่เหมาะสม ความก้าวหน้าในอาชีพ ความ มั่นคงในอาชีพ เป็นต้น สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะส่งผลให้การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นไปด้วยความ สม่ัใจ ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว แต่ในทางกลับกัน เมื่อได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม ไม่มีความก้าวหน้าในอาชีพ หรือไม่มีความมั่นคงในอาชีพ จะส่งผลให้การทุจริตในองค์กรเกิดขึ้น

2. ผลการศึกษาวิจัยสนับสนุนให้ภาครัฐกิจ ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาธุรกิจให้มี มาตรฐานในการทำบัญชีมีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอื่นๆ เพราะงานวิจัยนี้การสำรวจเฉพาะนักบัญชีในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑลเท่านั้นในการวิจัยสำรวจครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเจาะจงตามประเภทธุรกิจ และนำมาเปรียบเทียบกัน เพื่อให้เห็นมุมมองที่ชัดเจนและตรงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น

2. แนะนำให้ศึกษาตัวแปรต้นอื่นที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวแปรตาม ศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของนักบัญชี เช่น ประสิทธิภาพการ ทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน หรือแรงจูงใจในเพื่อให้ข้อมูลการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของ นักบัญชีที่เพิ่มมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ฉัตรอมร แยมเจริญ. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี และประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี: กรณีศึกษา นักบัญชีในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกรุงเทพมหานคร. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย*, 35(2), 19-43.

- ชูศักดิ์ เพชรกระจ่าง. (2559). ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงเชิงจริยธรรม วัฒนธรรมองค์กร องค์การแห่งการเรียนรู้ และประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์: การวิเคราะห์เส้นทาง. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 21(3), 62-74.
- ทัศนีย์ วีรปรีชาชัย. (2555). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของนักบัญชีในการปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี. กรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ สถาบันวิจัยและพัฒนา.
- นวพร ขุ่มเปี้ยเต็ง และ จูฑาภรณ์ สีนจรรุญศักดิ์. (2559). ผลกระทบของทักษะและจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานตรวจสอบที่มีต่อคุณภาพของรายงานการตรวจสอบและรับรองบัญชีของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในประเทศไทย. *วารสารวิจัยและพัฒนาโดยองค์กร ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 11(3), (กันยายน-ธันวาคม), 57-66.
- นิตยา วงศ์กันันท์วัฒนา และ คณะ. (2548). ปัจจัยที่มีผลต่อจริยธรรมของวิชาชีพสอบบัญชี. *วารสารบริหารธุรกิจ*, 28(107), (ก.ค.-ก.ย. 2548), 59-72.
- มณฑนา แก้วดวงเล็ก และ ขนิษฐา นิลรัตนนานนท์. (2560) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในจรรยาบรรณวิชาชีพของนักบัญชีไทย. *วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา*, 11(3), (กันยายน-ธันวาคม 2560), 213-224.
- รัตติยา วงศ์ริลา และจิรพงษ์ จันทร์งาม. (2560). ผลกระทบของสมรรถนะการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพงบการเงินของผู้สอบบัญชีภาษีอากรในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระ. บัณฑิตมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2562). ข้อมูลผู้สอบบัญชีรับอนุญาต. [ออนไลน์]. ค้นเมื่อ 10 มิถุนายน 2562, จาก: https://eservice.tfap.or.th/fap_registration/cpa-contact-list.
- Berberich, G.P. (2005). *The Effects of Audit Methodology and Audit Experience on the Development of Auditors?*. A doctoral thesis of the University of Waterloo, Ontario, Canada.
- Cahan, S. F. & Sun, J. (2015). The effect of audit experience on audit fees and audit quality. *Journal of Accounting, Auditing & Finance*, 30(1), 78-100.
- Mark DeFond, Jieying Zhang. (2014). A Review of Archival Auditing Research. *Journal of Accounting and Economics*, 58(2-3), (November-December 2014), 275-326.
- Habib, L.J.A., Parker, S. & Peters, G.F. (2014). Earnings management, litigation risk, and asymmetric audit fee responses. *Auditing: A journal of Practice & theory*, 25(1), 85-98.